

TEKOÄLYÄ KOULUUN

Monisteet
luokille 3-4

Mitä generatiivinen tekoäly on?

Tekoälyn ympäristövaikutukset

Tekoälyn luotettavuus

Tekoäly ja kuvanmuokkaus

1

LUE TEKSTI. ALLEVIIVAA TÄRKEIMMÄT ASIAT.

Mitä on generatiivinen tekoäly?

Generatiivinen tekoäly osaa vastata kysymyksiin ja tuottaa uutta tekstiä. Se osaa myös luoda kuvia, videota ja musiikkia. Generatiivinen tekoäly osaa myös kirjoittaa koodia.

Tekoälylle kirjoitetaan pyyntö, jota kutsutaan syötteeksi tai kehotteeksi. Tekoälyä koulutetaan, jotta se osaisi vastata kysymyksiin paremmin. Tekoäly oppii, kun sille annetaan uutta dataa eli tietoa. Tekoäly tekee kuitenkin joskus virheitä.

Lähde:
Kivinen Kari, Miten generatiivinen tekoäly toimii?
<https://faktabaari.fi/edu/miten-generatiivinen-tekoaly-toimii/> (Haettu 9.10.2025)

2

MERKITSE, ONKO VÄITTÄMÄ OIKEIN (O) VAI VÄÄRIN (V).

Generatiivinen tekoäly osaa luoda vain tekstiä ja kuvia.

Tekoäly ei osaa kirjoittaa koodia.

Tekoälylle kirjoitetaan syöte eli kehote.

Tekoälyä voidaan kouluttaa.

Tekoäly on aina oikeassa.

3

YHDISTÄ OIKEIN.

Tekoäly, joka osaa luoda uutta.

Data

Tekoälylle kirjoitettava pyyntö.

Generatiivinen tekoäly

Tietoa, jolla tekoälyä koulutetaan.

Syöte tai kehote

1

LUE TEKSTI. ALLEVIIVAA TÄRKEIMMÄT ASIAT.

Tekoälyn ympäristövaikutukset

Tekoälyn käyttö on lisääntynyt ja se aiheuttaa ongelmia ympäristölle. Tekoälyä varten tarvitaan datakeskuksia, jotka kuluttavat paljon vettä ja sähköä. Lisäksi datakeskuksiin käytetään mineraaleja ja metalleja, joiden louhiminen ei ole kestävää.

Tekoälyn käytöllä on myös myönteisiä vaikutuksia. Tekoälyn avulla voidaan tehostaa toimintaa tehtaissa, jolloin raaka-aineita ja energiaa voi säästyä.

Tekoälyn käyttäminen kuluttaa paljon energiaa. Tekoälyä pitää käyttää vain silloin, kun se on tarpeellista.

Lähde:

Opetushallitus, Tekoäly ja kestävä kehitys

<https://www.oph.fi/fi/teemat-ja-kehittaminen/tekoalysuosituksset/tausta-aineisto-tekoaly-ja-kestava-kehitys>

(Haettu 16.3.2026)

2

MERKITSE, ONKO VÄITTÄMÄ OIKEIN (O) VAI VÄÄRIN (V).

Tekoälyn käyttö on vähentynyt.

Tekoälyä varten tarvitaan datakeskuksia.

Tekoälyn käyttö on aina hyvä idea.

Tekoälyn käyttö kuluttaa paljon vettä ja sähköä.

3

MERKITSE RASTILLA (X) ASIAT, JOITA EI KANNATA TEHDÄ TEKÖÄLYN KANSSA.

Pyydän tekoälyltä monta erilaista kuvaa hassusta kissasta.

Juttelen tekoälyn kanssa, kun minulla on tylsää.

Pyydän tekoälyltä kuvan, kun olen miettinyt kehotteen huolellisesti.

Käytän tekoälyä apuna kokeeseen kertaamisessa.

Kysyn tekoälyltä "Mitä kuuluu?"

Teen videoita, vaikka en tarvitse niitä.

1 LUE TEKSTI. ALLEVIIVAA TÄRKEIMMÄT ASIAT.

Tekoälyn luotettavuus

Tekoäly ei osaa ajatella, kuten ihmiset. Se tekee joskus virhepäätelmiä eli tuottaa väärää tietoa. Tekoälyn tuottamaan tietoon ei voi aina luottaa.

Tekoälyn avulla voidaan tarkoituksella huijata. Tekoälyllä voidaan luoda tai muokata kuvia ja videoita. Deepfake eli syväväärens tarkoittaa tekoälyllä tuotettua kuvaa, videota tai ääntä, joka vaikuttaa aidolta, mutta ei ole sitä.

Lähteet:

OPH, Tekoälyn virhepäätelmät ja vinoumat

<https://www.oph.fi/fi/teemat-ja-kehittaminen/tausta-aineisto-tekoalyn-virhepaatelmat-ja-vinoumat> (Haettu 16.3.2026)

Euroopan komissio, Tunnista ja selätä disinformaatio -Opettajan opas

https://learning-corner.learning.europa.eu/document/download/69b1f7ed-f8aa-4a88-bd80-b61353f147a5_fi?file=Toolkit%20for%20teachers%20on%20disinformation.pdf (Haettu 16.3.2026)

2 YHDISTÄ OIKEIN.

Tekoäly tekee joskus virhepäätelmiä eli...

tekoälyllä tuotettua sisältöä, joka vaikuttaa aidolta, mutta ei ole sitä.

Tekoälyn tuottamaan tietoon...

ei voi aina luottaa.

Tekoälyn avulla voidaan...

tuottaa väärää tietoa.

Deepfake tarkoittaa...

huijata ihmisiä.

3 MERKITSE RASTILLA (X) 3 MIELESTÄSI LUOTETTAVINTA TIETOLÄHDETTÄ.

Opettaja

Kaveri

Some

Oppikirja

Uutiset

Nettisivu, jonka tekijä ei ole tiedossa.

Tekoäly

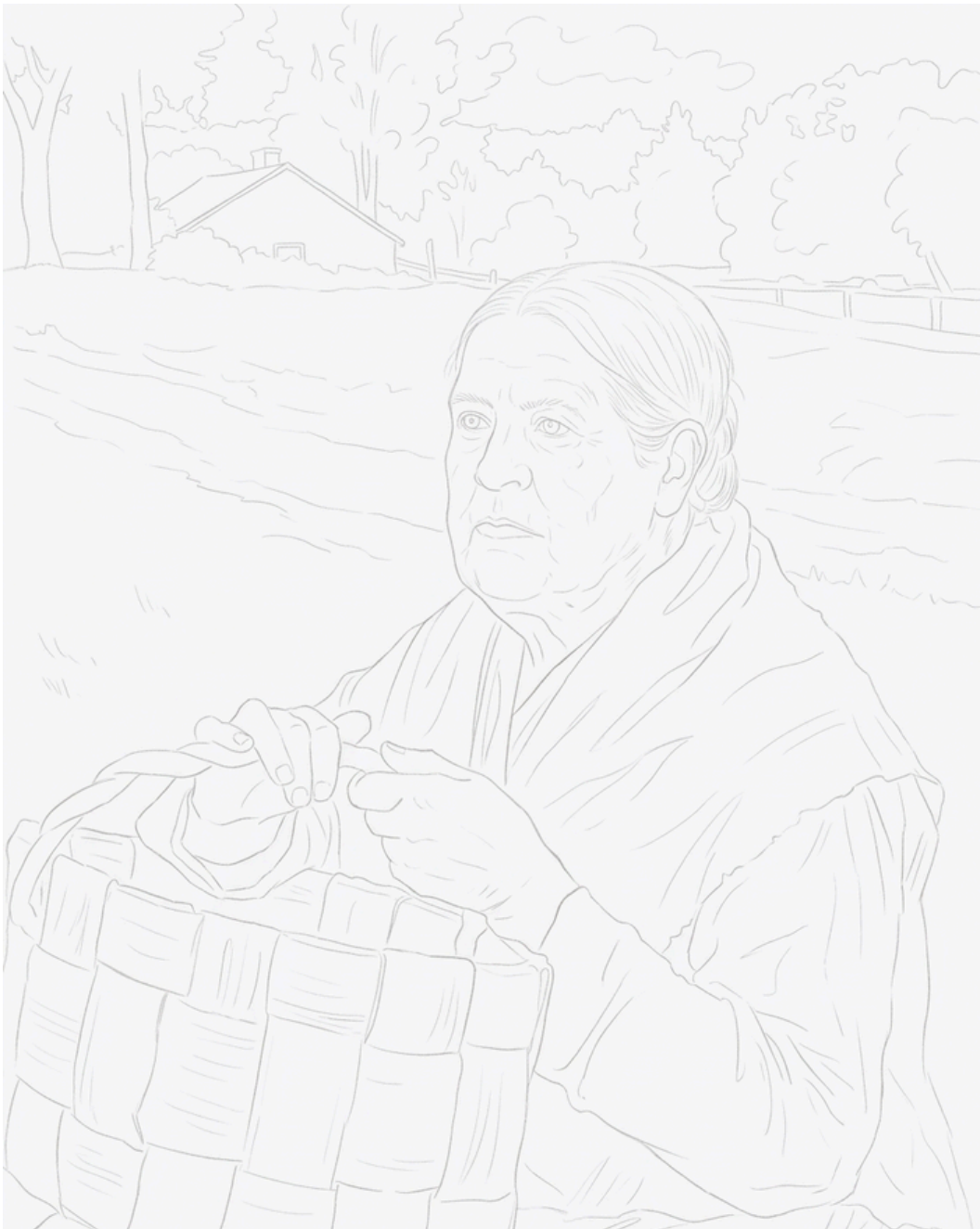
Nettisivu, joka kuuluu tunnetulle järjestölle.

1

PYYDÄ KAVERIA KIRJOITTAMAAN KEHOITE, JOLLA KUVAA MUOKATAAN.

2

KUVITTELE, ETTÄ OLET TEKOÄLY. MUOKKAA KUVAA KEHOTTEEN MUKAAN.

Kuva on luotu Google Geminillä. Alkuperäinen teos: Eukko pärekoreineen, Albert Edelfelt.